

Onze leerkrachten vandaag: lesgeven in de eerste graad van het secundair onderwijs

Eerste resultaten van de Teaching and Learning International Survey (TALIS) voor Vlaanderen

16 juni 2009

Universiteit Antwerpen

0

Overzicht presentatie

Resultaten voor Vlaanderen in internationaal vergelijkend perspectief:

- Inleiding
- Profiel *leerkrachten* eerste graad secundair onderwijs
- Profiel *schoolleiders*
- Profiel *scholen*

Universiteit Antwerpen

1

1

Wat is TALIS?

Inleiding

- Teaching and Learning International Survey
- Internationaal vergelijkend onderwijsonderzoek (OESO)
- Focus op **werkcondities van leerkrachten en leeromgeving** in secundaire scholen (*eerste graad*):
 - *erkennen, evalueren (inclusief feedback geven) en belonen van leerkrachten*
 - *schoolleiderschap*
 - *lespraktijken, attitudes en opvattingen*
 - *professionele ontwikkeling van leerkrachten*
- Doel van gegevens → verder ontwikkelen van beleid en praktijk

Universiteit Antwerpen

2

2

Inleiding

Doelgroep

- *leerkrachten* die les geven in **eerste graad** van gewoon secundair onderwijs + *schoolleiders* van betreffende scholen
- Voor beide doelgroepen afzonderlijke vragenlijsten (online of op papier aangeboden)
- Selectie in 2 stappen (op **toevalsbasis**): eerst *scholen* (260 in Vlaanderen) en daarbinnen *leerkrachten* (+/- 20 per school)
- Vlaanderen: effectieve deelname van 203 scholen met **meer dan 3500** leerkrachten

Universiteit Antwerpen

3

3

Inleiding

Deelnemende landen (24):

Europese landen			Overige landen
België (Vlaanderen)	IJsland	Oostenrijk	Australië
Bulgarije	Italië	Polen	Brazilië
Denemarken	Litouwen	Portugal	Korea
Estland	Malta	Spanje	Maleisië
Hongarije	Nederland	Slovenië	Mexico
Ierland	Noorwegen	Slowakije	Turkije
TALIS-gemiddelde			

Universiteit Antwerpen

4

4

Inleiding

Tot slot ...

- **Strikte kwaliteitseisen** op vlak van:
 - Instrumentontwikkeling (cultureel en linguïstisch valide)
 - Vertaling
 - Steekproeftrekking
 - Gegevensverzameling
 - Responsgraad: 75% op schoolniveau, minstens 50% leerkrachten per school en 75% leerkrachten overheen alle scholen
- Resultaten zijn **generaliseerbaar** naar Vlaamse populatie (scholen en leerkrachten)
- Resultaten zijn gebaseerd op **zelfrapporteringen**

Universiteit Antwerpen

5

5

Profiel leerkrachten: hoogst behaalde opleidingsniveau

	Vlaanderen		TALIS-gemiddelde
secundair onderwijs (incl. sociale promotie)	3%	=	3%
hoger onderwijs 1 cyclus / professionele bachelor / hoger onderwijs voor sociale promotie	84%	►	13%
academische bachelor	4%	◄	52%
licentie of master / academische leerkrachtenopleiding	8%	◄	31%
doctoraat	0%	◄	1%
Totaal	100%		100%

Bron: TALIS, OESO

Universiteit Antwerpen

6

6

Profiel leerkrachten: Participatie aan/impact van professionele ontwikkeling

in % leerkrachten	PARTICIPATIE	IMPACT (redelijk tot sterk)		
		VL		TALIS-gem.
informele gesprekken met collega's omtrent verbeteren van eigen lesgeven	91%	72%	♦	87%
cursussen of workshops	85%	53%	♦	81%
professionele literatuur lezen	80%	58%	♦	83%
onderwijsconferenties of seminars	33%	43%	♦	74%
onderzoek, individueel of in groepsverband	32%	68%	♦	89%
deelname aan een netwerk van leerkrachten	26%	54%	♦	80%
mentoring en/of observatie en coaching van collega's	22%	48%	♦	78%
programma dat leidt naar diploma, certificaat of getuigschrift	18%	67%	♦	87%
observatiebezoeken aan andere scholen	15%	47%	♦	75%

Bron: TALIS, OESO

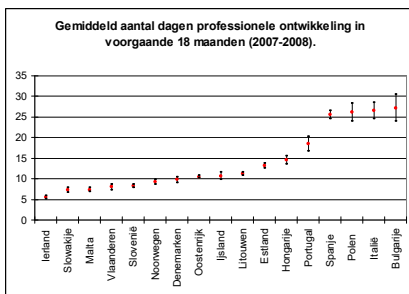
Universiteit Antwerpen

7

7

Profiel leerkrachten: professionele ontwikkeling - tijdsbesteding

Bron: TALIS, OESO

Universiteit Antwerpen

8

8

Profiel leerkrachten:
wens naar méér professionele ontwikkeling

Bron: TALIS, OESO

Universiteit Antwerpen

9

9

Profiel leerkrachten:
professionele ontwikkeling - ondersteuning

Bron: TALIS, OESO

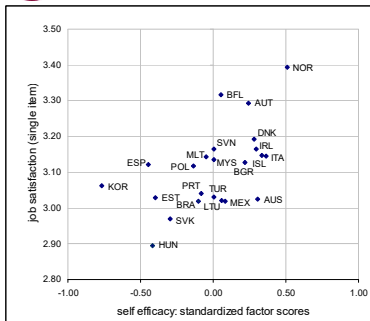
Universiteit Antwerpen

10

10

Profiel leerkrachten:
jobtevredenheid en self-efficacy

Bron: TALIS, OESO

Universiteit Antwerpen

11

11

Profiel leerkrachten:
Leerkrachtenevaluatie en -feedback (1)

Vanwege ... Frequentie (in % leerkrachten)	schoolleider		
	Vlaanderen		TALIS
Nooit	19%	◀	22%
< 1 keer per 2 jaar	24%	▶	9%
1 keer per 2 jaar	10%	▶	5%
1 keer per jaar	25%	▶	23%
2 keer per jaar	10%	◀	12%
3 keer of meer per jaar	8%	◀	17%
Maandelijks	2%	◀	7%
> 1 keer per maand	1%	◀	5%

Bron: TALIS, OESO

Universiteit Antwerpen 12

12

Profiel leerkrachten:
Leerkrachtenevaluatie en -feedback (2)

Vanwege ... Frequentie (in % leerkrachten)	andere leerkrachten of leden van het schoolmanagementteam		
	Vlaanderen		TALIS
Nooit	42%	▶	29%
< 1 keer per 2 jaar	10%	▶	7%
1 keer per 2 jaar	3%	=	3%
1 keer per jaar	11%	◀	13%
2 keer per jaar	7%	◀	10%
3 keer of meer per jaar	15%	◀	19%
Maandelijks	7%	◀	10%
> 1 keer per maand	6%	◀	9%

Bron: TALIS, OESO

Universiteit Antwerpen 13

13

Profiel leerkrachten:
Leerkrachtenevaluatie en -feedback: **consequenties (1)**

Matige tot grote wijziging op vlak van werksituatie (in % leerkrachten)

Categorie	Vlaanderen (%)	TALIS-gemiddelde (%)
1	0	11
2	0	9
3	4	16
4	7	24
5	10	30
6	12	27
7	21	36

1. financiële bonus/andere beloning in geld
 2. wijziging in salaris
 3. wijziging in kansen op promotie
 4. mogelijkheden tot professionele ontwikkelingsactiviteiten
 5. rol in schoolontwikkelingsinitiatieven
 6. wijzigingen in verantwoordelijkheden die job aantrekkelijker maken
 7. publieke erkenning vanwege directeur en/of collega's

Bron: TALIS, OESO

Universiteit Antwerpen 14

14

U Profiel leerkrachten:
Leerkrachtenevaluatie en -feedback: **consequenties (2)**

Matige tot grote wijziging op vlak van lesgeven (in % leerkrachten)	Vlaanderen	TALIS-gemiddelde
Lesgeven aan leerlingen in een multiculturele setting	8%	22%
Ontwikkelings- of trainingsprogramma om lesgeven te verbeteren	16%	37%
Kennis van/inzicht in belangrijkste vakgebied	17%	34%
Lesgeven aan leerlingen met bijzondere leernoden	19%	27%
Kennis van/inzicht in lespraktijk in belangrijkste vakgebied	20%	38%
Aanpak van problemen inzake discipline en gedrag	20%	37%
Nadruk op verbeteren van toetsresultaten	20%	41%
Klasmanagement	21%	38%

Universiteit Antwerpen
Bron: TALIS, OESO 15

15

U Profiel leerkrachten:
Leerkrachtenevaluatie en -feedback: **houding**

(Helemaal) akkoord met stelling dat beoordeling (...) was

Stelling	Vlaanderen	TALIS
eerlijk	88	83
nuttig voor evolutie	82	79

Universiteit Antwerpen
Bron: TALIS, OESO 16

16

U Profiel schoolleiders - leerkrachtenevaluatie

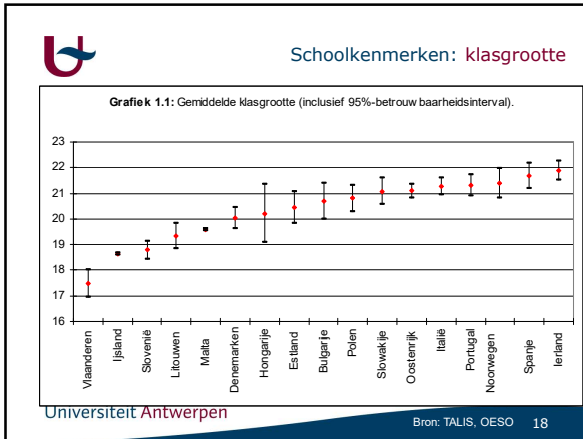
Acties vanwege schoolleider, volgend op identificatie van zwakke punten tijdens beoordeling/feedback

Actie	1	2	3	4	5	6
1: resultaat melden	~20%	~0%	~0%	~0%	~0%	~0%
2: maatregelen bespreken	~0%	~30%	~0%	~0%	~0%	~0%
3: ontwikkelingsplan opstellen	~0%	~0%	~40%	~0%	~0%	~0%
4: materiële sancties	~0%	~0%	~0%	~100%	~0%	~0%
5: rapporteren aan andere instantie	~0%	~0%	~0%	~0%	~80%	~0%
6: werk vaker beoordelen	~0%	~0%	~0%	~0%	~0%	~80%

1: resultaat melden 2: maatregelen bespreken 3: ontwikkelingsplan opstellen 4: materiële sancties 5: rapporteren aan andere instantie 6: werk vaker beoordelen

Universiteit Antwerpen
Bron: TALIS, OESO 17

17

18

Schoolkenmerken- ondersteuning:

aantal leerkrachten per (ondersteunend) lid, belast met ...

pedagogische ondersteuning		administratie en management	
Oostenrijk	24	Oostenrijk	23
Vlaanderen	21	Vlaanderen	12
Italië	20	Ierland	11
Spanje	19	Portugal	11
Slovenië	18	Polen	9
Litouwen	17	Spanje	9
Ierland	16	Malta	9
Slovakije	14	Hongarije	8
Bulgarije	12	Litouwen	8
Portugal	11	Noorwegen	8
Estland	10	Slovenië	8
Polen	9	Estland	8
Denemarken	9	Denemarken	8

Universiteit Antwerpen Bron: TALIS, OESO 19

19

Schoolkenmerken: schoolklimaat

% leerkrachten in scholen waar volgend leerlingsgedrag het leren in zekere mate of erg veel belemmert	Vlaanderen	TALIS-gemiddelde
Storend gedrag in de klas	51%	60%
Intimidatie/verbaal beledigen van andere leerlingen	39%	35%
Te laat komen op school	28%	39%
Ongewettigde afwezigheid	20%	46%
Vandalisme	13%	27%
Intimidatie/verbaal beledigen v. leerkrachten/ personeel	12%	17%
Diefstal	8%	15%
Gebruik/bezit van drugs en/of alcohol	8%	11%
Bedrog plegen	6%	21%
Godslastering/vloeken	5%	37%
Fysieke verwonding van andere leerlingen	3%	16%

Universiteit Antwerpen Bron: TALIS, OESO 20

20

Schoolkenmerken - schoolautonomie

% leerkrachten in scholen met aanzienlijke verantwoordelijkheid inzake ...	TALIS-gemiddelde	Vlaanderen
disciplinair beleid	95%	100%
leerlingenevaluatiebeleid	89%	100%
keuze van handboeken	90%	100%
aanwerving	68%	99%
ontslag	61%	96%
budgettoewijzingen binnen school	88%	94%
toelatingsbeleid	85%	89%
schoolbudget opstellen	75%	80%
vakkenaanbod	72%	76%
financiële middelen > professionele ontwikkeling	60%	74%
vakinhoud	66%	60%
startloon bepalen	24%	0%
loonsverhoging bepalen	26%	0%

Universiteit Antwerpen

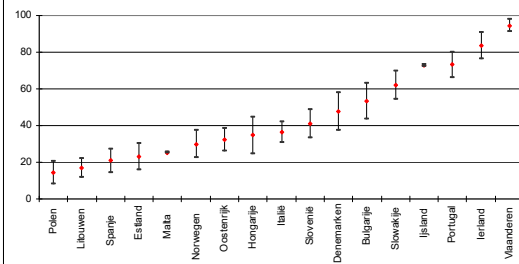
Bron: TALIS, OESO 21

21

Schoolkenmerken - formele aanvangsbegeleiding

Grafiek 2.3: % leerkrachten in scholen met aanvangsbegeleiding voor nieuwe collega's (inclusief 95%-betrouwbaarheidsinterval).

Universiteit Antwerpen

Bron: TALIS, OESO 22

22

Schoolkenmerken - frequentie van evaluatie

(in % leerkrachten)	Opstellen zelfevaluatie		Externe evaluatie	
	Vlaanderen	TALIS-gemiddelde	Vlaanderen	TALIS-gemiddelde
... in voorbije 5 jaar				
nooit	22%	20%	10%	30%
1 keer	33%	16%	55%	31%
2-4 keer	31%	18%	33%	21%
1 keer per jaar	13%	35%	2%	11%
> 1 keer per jaar	1%	10%	0%	7%
totaal	100%	100%	100%	100%

Universiteit Antwerpen

Bron: TALIS, OESO 23

23

Onze leerkrachten vandaag: lesgeven in de eerste graad van het secundair onderwijs.

Eerste resultaten van de Teaching and Learning International Survey (TALIS) voor Vlaanderen

16 juni 2009

Universiteit Antwerpen

24
